

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce **L. Z.**, zast. P. K., proti žalované **Policii České republiky, Krajskému ředitelství policie Zlínského kraje**, se sídlem J. A. Bati 5637, Zlín, v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

t a k t o :

- I. Zásah policisty Policie České republiky, provedený dne 21. 2. 2015 v souvislosti s přestupkovým jednáním žalobce v době po 16:45 hodin na silnici I/50 v katastru obce Staré Město, spočívající ve výběru kaucí ve výši 5.000 Kč u žalobce jako řidiče osobního motorového vozidla zn. BMW M5, r. z.: 2Z0 0179, byl **n e z á k o n n ý**.
- II. Ve zbytku se žaloba **z a m í t á**.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 22.369,80 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám P. K., bytem X.

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah žaloby

V návrhu na zahájení řízení žalobce uvedl, že policista Policie České republiky z Krajského ředitelství policie Zlínského kraje u žalobce jako řidiče motorového vozidla provedl dne 21. 2. 2015 v době kolem 16:45 hodin na silnici č. I/50 v katastru obce Staré Město zásah spočívající ve výběru kaucí ve výši 5.000 Kč. Žalobce byl podezřelý ze spáchání přestupku dle § 125c, odst. 1 písm. f), bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o silničním provozu“), neboť měl jet v úseku s povolenou maximální rychlostí 90 km/h rychlostí 138 km/h. Důvod uložení kaucí policista neuvedl. Žalobci sice hrozilo uložení pokuty až ve výši 5.000 Kč, bylo však velice nepravděpodobné, že by mu byla uložena na samé horní hranici sazby za překročení rychlosti o 48 km/h, výše uložené kaucí tedy znamenala větší zásah do práv žalobce, než výše skutečně hrozící pokuty. Podezření policisty, že se bude žalobce vyhýbat přestupkovému řízení, nebylo ničím opodstatněno, když ani sám policista žalobci důvod jejího uložení nesdělil. V případě žalobce tak nebyly splněny zákonné důvody uložení kaucí, a tento zásah byl tedy nezákonný. Žalobce se v důsledku toho domáhal určení, že tento zásah byl nezákonný a dále se domáhal, aby soud zavázal žalovaného uhradit mu částku 5.000 Kč (vybraná kaucí).

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že považuje žalobu za nedůvodnou. Vzhledem k závažnosti zjištěného přestupku, kterého se měl dopustit žalobce a vzhledem k výši hrozící sankce nabytí zasahující příslušník Policie České republiky důvodného podezření, že se žalobce bude vyhýbat správnímu řízení, a proto mu bylo po odpovídajícím poučení sděleno, že podle ust. § 125a odst. 1 zákona o silničním provozu bude od něj vybrána kaucí ve výši 5.000 Kč, kterou zaplatil v hotovosti na místě. Žalobce s uložení blokované pokuty na místě nesouhlasil a žádal projednání přestupku ve správním řízení. Po složení požadované částky bylo žalobci předáno písemné potvrzení o převzetí kaucí, které podepsal a dále se k přestupku nevyjádřil. Od žalobce vybraná kaucí byla dne 23. 2. 2015 (následující pracovní den) předána Městskému úřadu Uherské Hradiště. Žalovaný dále poukázal na judikaturu správních soudů vztahujících se k problematice výběru kaucí a dále na zprávu o výsledku šetření veřejného ochránce práv, rovněž vážící se k problematice výběru kaucí. Žalovaný dále uvedl, že žalobce svým jednáním porušil ust. § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu, stal se důvodně podezřelým ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 tohoto zákona, tj. překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec o 30 km/h a více. Žalobci proto hrozila nejen pokuta podle ust. § 125c odst. 4 písm. e) zákona o silničním provozu od 2.500 – 5.000 Kč, ale i uložení zákazu činnosti od 1 měsíce – 6 měsíců podle ust. § 125c odst. 5 tohoto zákona. Podezření policisty, že se žalobce bude vyhýbat přestupkovému řízení, bylo odůvodněno nejenom tím, že byl spáchán přestupek, ale hrozící sankcí spočívající ve vyšší peněžitě pokutě a zákazu řízení motorového vozidla. Policista v potvrzení o převzetí kaucí řádně popsal skutek a okolnosti, na jejichž základě k vybrání kaucí došlo. Důvody výběru kaucí a stejně tak důvod, který zasahující policistu vedl k důvodnému podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení, je dále uveden v úředním záznamu ze dne

21. 2. 2015. Policista přistoupil k výběru kauce oprávněně, dostal své povinnosti řádně vystavit písemné potvrzení o převzetí kauce, včetně uvedení důvodu pro její vybrání. Žalovaný s ohledem na ust. § 125a odst. 4 a 5 zákona o silničním provozu není oprávněn vybranou kaucí vrátit žalobci, neboť toto je v pravomoci Městského úřadu Uherské Hradiště.

III. Replika žalobce

V doplňujícím procesním podání ze dne 14. 6. 2015 žalobce uvedl, že ze správního spisu vyplývá, že po zastavení vozidla a následném sdělení přestupku zasahující policisté nabídli žalobci vyřešení přestupku na místě uhrazením blokové pokuty. Tu však žalobce odmítl uhradit, neboť chtěl přestupek projednat ve správním řízení. Následně mu pak bylo sděleno, že od něj bude vybrána kauce 5.000 Kč. Bloková pokuta může být uložena pouze v případě, kdy nehrozí zákaz činnosti. Tento hrozí v případě, když řidič spáchá daný přestupek opakovaně. Jelikož však policisté na místě provedli lustraci žalobce, věděli, že tento přestupek v minulosti nespáchal, a proto jako první řešení ve věci nabídli blokovou pokutu. Jestliže tedy zasahující policista věděl, že zákaz činnosti v daném případě nehrozí, považuje žalobce takovéto tvrzení za účelové a nepravdivé. Žalovaný ví, že v této věci nehrozilo uložení sankce v podobě zákazu činnosti a tuto skutečnost sám prokázal tím, že příslušníci policejní hlídky nejprve nabídli žalovanému řešení přestupku v blokovém řízení. Rozhodnutím Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 5. 5. 2015, č. j. MUUH-OD/16594/2015/PrchJ Spis/3267/2015 byla uložena pouze sankce pokuty. Rozhodnutí o tom, zda bude součástí trestu též sankce zákazu činnosti, přitom není předmětem správního uvážení. Nelze reálně předpokládat uložení pokuty nižší, než je vůbec spodní hranice pro možný výběr kauce (5.000 Kč). Za přestupek žalobci hrozila pokuta ve správním řízení ve výši 2.500 – 5.000 Kč. Tvrzení o vysoké výši pokuty je irelevantní, neboť jen uložení pokuty v nejvyšší možné výši by vůbec představovalo uložení pokuty ve výši vybrané kauce. Uložení nejvyšší možné výše pokuty však bylo v tomto případě vysoce nepravděpodobné, neboť žalobce svým jednáním nezpůsobil žádnou škodu a ani se takového jednání nedopustil opakovaně, ani policisté správnímu orgánu v oznámení o přestupku nesdělili žádné okolnosti, pro které by mohli sami předpokládat uložení pokuty na horní hranici zákonné sazby. Pokuta ve výši 2.500 – 5.000 Kč tedy v hodnotě jedné (lepší) večeře v restauraci není rozhodně takovou výší hrozící pokuty, pro kterou by se měl obviněný skrývat či být jinak správním orgánům nedosažitelný. K písemnostem „oznámení o přestupku“ a „úřednímu záznamu“ žalobce uvedl, že jde o úkon stejné osoby, která provedla výběr kauce. To, že takováto osoba něco napíše na více papírů, nelze považovat za vytváření více důkazů. Naopak je zarážející, že na žádném z těchto oznámení, ani na tiskopisu, který policista sepisoval na služebně, a na který měl možnost rozepsat důvod svého podezření, takto neučinil a své podezření nijak neodůvodnil. Právě tímto záznamem je prokázáno, že žádné důvodné podezření neexistovalo, neboť v opačném případě by policistovi nic nebránilo jej do tohoto úředního záznamu popsat. Správní orgán uložil žalobci peněžitou pokutu ve výši 4.000 Kč, což potvrzuje úvahu o nepravděpodobnosti uložení pokuty v maximální možné výši.

Jelikož bylo zjištěno, že výběr kauce proběhl nezákonně, lze pak tvrdit, že i následné odevzdání kauce správnímu orgánu nemohlo být legální. Pokud by kauce byla vybrána po právu, pak by bylo logické, aby se žalobce s žádostí o její navrácení obrátil na příslušný úřad.

Byla-li vybrána nezákonně, pak policisté ani neměli právo finanční prostředky, které získali, komukoliv dalšímu předávat a naopak mají povinnost je vrátit tomu, komu je nezákonně odebrali. Na uhrazení částky 5.000 Kč žalobce trvá, neboť jeho starostí není, jak bylo naloženo s finanční hotovostí, kterou byl policejní hlídce nucen odevzdat po jejím nezákonném zásahu. Je na žalovaném, jakým způsobem si částku obstará, či zda si vrácení kaucí vyžádá od správního orgánu, kterému ji odevzdal.

IV.

Obsah nařízeného jednání před soudem

V rámci nařízeného jednání před soudem žalovaný s ohledem na současný vývoj judikatury Nejvyššího správního soudu již nerozporoval, že by přezkoumávaný zásah byl nezákonný. Nesouhlasil však s tím, aby byl zavázán uhradit žalobci částku 5.000 Kč (vrátit kaucí), neboť nelze ignorovat zákona o silničním provozu, který jasně ukládá, jak s vybranou kaucí policie naloží a policisté neměli jinou možnost, než kaucí předat Městskému úřadu v Uherském Hradišti, který vedl správní řízení a zákon též jasně stanoví, v jakých případech se kaucí řidiči vrátí, v jakých se započte a v jakých propadne. Kauce není v současné době v dispoziční sféře žalovaného. Není ani možné navrátit stav před zásahem. Žalobce nevyužil všechny právní prostředky, které měl, neboť měl uplatnit své námitky v řízení před Městským úřadem v Uherském Hradišti a pokud by tak učinil, otevřel by se mu procesní prostor pro správní žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Judikatura Nejvyššího správního soudu stanoví, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu má primát před ostatními typy žalob a žalobce si nemůže vybírat, podá-li žalobu proti rozhodnutí správního orgánu či žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Jelikož žalobce nevyužil všechny možnosti, které má, aby jeho práva byla saturována, považuje žalovaný žalobu v části, v níž se domáhá žalobce zaplacení částky 5.000 Kč, za nepřipustnou a žalovaný navrhl, aby soud v této části žalobu odmítl, případně zamítl.

Žalobce uvedl, že neexistuje žádný typ správní žaloby, kterou by bylo možno se domáhat navrácení peněz, jenž drží městský úřad a které byly vybrány nezákonně. Pokud by se žalobce dožadoval navrácení peněz u městského úřadu a tento by mu nevyhověl, neměl by žalobce možnost v rámci žaloby proti rozhodnutí se domáhat navrácení vybrané kaucí, neboť netvoří součást výroku, není-li tam výrok o jejím započtení. Jestliže kaucí byla vybrána nezákonně, nemůže žalovaný argumentovat postupem podle silničního zákona.

V rámci nařízeného jednání soud provedl důkaz potvrzením o převzetí předmětné kaucí a oznámením o přestupku žalobce ze dne 13. 3. 2015. Dále bylo k důkazu čteno vyžádané sdělení Městského úřadu Uherské Hradiště, odboru dopravních a správních agend ze dne 2. 12. 2015, v němž je uvedeno, že předmětná kaucí byla dne 23. 2. 2015 předána na pokladnu města Uherské Hradiště, dne 5. 5. 2015 bylo Městským úřadem Uherské Hradiště vydáno rozhodnutí, ve kterém byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, žalobci byla uložena pokuta ve výši 4.000 Kč a současně povinnost nahradit náklady s projednáním přestupku ve výši 1.000 Kč. Kauce byla po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku dne 10. 6. 2015 započtena na zaplacení uložené pokuty v souladu s ust. § 125a odst. 5 zákona o silničním provozu. Soud dále provedl důkaz jím vyžádaným rozhodnutím o přestupku vydaným dne 5. 5. 2015

Městským úřadem Uherské Hradiště, odborem dopravy pod č. j. MUUH-OD/16594/2015/PrchJ Spis/3267/2015. V rámci tohoto rozhodnutí byl žalobce uznán vinen ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, neboť překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou obecnou úpravou pro jízdu mimo obec o nejméně 43 km/h; žalobci byla za tento přestupek uložena pokuta ve výši 4.000 Kč. Žalobci byla dále uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 1.000 Kč a dále bylo vysloveno, že kauce vybraná u žalobce dne 21. 2. 2015 bude po nabytí právní moci rozhodnutí postupem podle ust. § 125a odst. 5 zákona o silničním provozu započtena na zaplacení uložené pokuty.

V.

Posouzení věci krajským soudem

V projednávané věci připadlo soudu rozhodnout o zásahové žalobě ve smyslu ust. § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž se jedná o adekvátní procesní obranu proti výběru kauce podle ust. § 125a zákona o silničním provozu, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 – 48). Předmětnou žalobu posoudil soud následovně.

Z potvrzení o převzetí kauce ze dne 21. 2. 2015 vyplývá, že od žalobce byla toho dne vybrána kauce ve výši 5.000 Kč. Jako důvod vybrání kauce je v potvrzení uvedeno, že dne 21. 2. 2015 v 16:45 hodin na silnici I/50 v katastru obce Staré Město byla v místě, kde je povolena maximální rychlost jízdy 90 km/h, řidiči (žalobci) naměřena rychlost jízdy 138 km/h. Řidič (žalobce) s přestupkem nesouhlasil, žádal jeho projednání v přestupkovém řízení a byla mu uložena kauce ve výši 5.000 Kč, kterou na místě zaplatil.

Žalovaný dále předložil úřední záznam Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, Územního odboru Uherské Hradiště, Dopravního inspektorátu ze dne 21. 2. 2015, č. j. KRPZ-19848-3/PŘ-2015-151106, z něhož mj. vyplývá důvod vybrání kauce, který spočívá ve skutečnosti, že došlo ke zjištění závažného přestupku a žalobci hrozila vysoká sankce. Na základě těchto skutečností zasahující policista nabyt důvodného podezření, že se žalobce bude vyhýbat správnímu řízení, a proto byla od něj vybrána kauce ve výši 5.000 Kč, kterou žalobce na místě uhradil.

Pro posouzení předmětné věci jsou rozhodnutí následující zákonná ustanovení.

Podle ust. § 125a odst. 1 zákona o silničním provozu platí, že policista je oprávněn vybrat od řidiče motorového vozidla podezřelého ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, u kterého je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení, kauci od 5.000 Kč do 50.000 Kč, nejvýše však do výše hrozící peněžní sankce za spáchaný přestupek; kauci nelze vybrat od osoby, která požívá imunit a výsad podle zákona nebo mezinárodního práva.

Podle ust. § 125a odst. 2 tohoto zákona platí, že složení kauce je zárukou, že se řidič uvedený v odst. 1 dostaví ke správnímu orgánu k projednání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Podle ust. § 125a odst. 3 tohoto zákona platí, že při výběru kauce policista poučí řidiče o důsledku vybrání kauce a podmínkách jejího vrácení a vystaví písemné potvrzení o převzetí kauce. V písemném potvrzení musí být uveden důvod uložení kauce. Písemné potvrzení se vystavuje ve třech vyhotoveních.

Podle ust. § 125a odst. 5 citovaného zákona platí, že kauce se řidiči vrátí v plné výši, nebyl-li v řízení o přestupku shledán vinným z jeho spáchání. V opačném případě se kauce započte na zaplacení uložené pokuty. Toto započtení musí být uvedeno ve výroku rozhodnutí o uložení sankce za přestupek. Započtení kauce na zaplacení pokuty lze provést teprve po nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty za přestupek. Je-li vybraná kauce vyšší než uložená pokuta, vrátí se řidiči část kauce zbývající po započtení kauce na zaplacení uložené pokuty.

Institut vybírání kaucí zakotvený v ust. § 125a zákona o silničním provozu byl do něj vložen zákonem č. 411/2005 Sb. Jak vyplývá ze shora citovaných ustanovení zákona o silničním provozu a přímo také z důvodové zprávy k zákonu č. 411/2005 Sb. (sněmovní tisk č. 833/0, 4. volební období, 2002-2006, www.psp.cz), institut kauce byl přijat ke zvýšení vymahatelnosti práva, původně zejména v případě řidičů cizozemců (viz citovaná důvodová zpráva – Obecná část I.). Kauce slouží jako záruka, že se osoba podezřelá ze spáchání přestupku dostaví ke správnímu řízení o tomto přestupku. Vybrat předmětnou kauci je policista oprávněn pouze od řidiče motorového vozidla podezřelého ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, pokud je u něj důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 17. 4. 2014, č. j. 4 As 6/2014 – 27 a ze dne 27. 3. 2014, č. j. 4 Afs 8/2013 – 35), vyplývá, že důvody, které vedly policistu k výběru kauce, musí být řidiči sděleny a řádně uvedeny v příslušném potvrzení. To platí i pro závěr o podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení, a to tím spíše, že podle zákona musí být takové podezření důvodné.

Jak bylo shora již uvedeno, v potvrzení o převzetí kauce nebyl uveden žádný důvod jejího výběru. Již z tohoto důvodu nemůže být shledán postup žalovaného jako zákonný. Důvod pro vybrání kauce je uveden až v úředním záznamu ze dne 21. 2. 2015, a to sice ten, že zasahující policista vzhledem k závažnosti zjištěného přestupku a výši hrozící sankce nabyl důvodného podezření, že se řidič bude vyhýbat správnímu řízení.

Mezi účastníky řízení bylo sporu o tom, zda v daném případě vzniklo důvodné podezření, že se žalobce bude vyhýbat přestupkovému řízení. Jak vyplývá z citované judikatury Nejvyššího správního soudu, existence důvodného podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení, je vždy otázkou posouzení skutkových okolností konkrétního případu, které je plně v kompetenci soudu. Při posuzování zákonnosti zásahu správního orgánu může soud přihlídnout též k dalším skutečnostem či důkazům i nad rámec skutkových důvodů uvedených v písemném potvrzení. Ze samotného spáchání přestupku nelze bez dalšího dovozovat, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení; aby bylo dáno podezření, že se řidič přestupkovému řízení bude vyhýbat, musely by být kromě spáchání přestupku dány ještě další okolnosti.

Ve vztahu k důvodnosti podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení, vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 4. 2015, č. j. 4 As 47/2015 – 34, že ani skutečnost, že řidič je podezřelý ze spáchání velmi závažného přestupku, který spočívá v překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci o 61 km/h, není sama o sobě způsobila vzbudit důvodné podezření, že se stěžovatel bude přestupkovému řízení vyhýbat. Výběr kaucí, přestože se jedná o institut preventivní, má pro podezřelého z přestupku důsledky do jeho majetkové sféry. Je proto nutné, aby důvodné podezření nebylo podloženo jen subjektivními domněnkami policisty, ale bylo postaveno na reálně existujících a řádně zdůvodněných skutečnostech, které nasvědčují tomu, že se podezřelý z přestupku bude přestupkovému řízení vyhýbat.

V dalším rozsudku ze dne 27. 5. 2015, č. j. 2 As 72/2015 – 36 Nejvyšší správní soud dovodil, že hrozící zákaz řízení či jiná citelná sankce nemůže být postačující ke vzniku důvodného podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení, avšak musí být vždy spojena s nějakou další skutečností, např. s absencí trvalého bydliště, či se skutečností, že se řidič již dříve přestupkovému řízení vyhýbal. Skutečnost hrozby citelné sankce je toliko jednou z okolností, které ve svém souhrnu mohou podmínku důvodné obavy vyhýbání se přestupkovému řízení naplnit. Uvedený závěr převzal i následující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2015, č. j. 9 As 78/2015 – 26. S těmito závěry se krajský soud plně ztotožňuje.

Jak bylo již výše uvedeno, není přípustné, aby důvody výběru kaucí byly uvedeny jen v úředním záznamu, či v oznámení o podezření ze spáchání přestupku a v potvrzení o výběru kaucí přitom zcela absentovaly. V potvrzení o výběru kaucí musí být alespoň stručně zmíněny důvody výběru kaucí, které pak mohou být podrobněji specifikovány v dalších písemnostech (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 – 48). Již pro absenci uvedení důvodu pro vybrání kaucí v potvrzení o převzetí kaucí je tedy nutno přisvědčit žalobci, že předmětný zásah byl nezákonný. Nadto soud poukazuje i na skutečnost, že i kdyby důvody pro výběr kaucí, jež jsou uvedeny v úředním záznamu, byly uvedeny i v potvrzení o převzetí kaucí, nemohou s ohledem na shora citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu obstát, neboť by se nejednalo o důvod pro uložení kaucí. Především však skutečnosti uvedené v úředním záznamu nejsou, a to ani v nejhrušších rysech, v potvrzení o převzetí kaucí zaznamenány. Ani případná zcela obecná paušalizující vyjádření (navíc v daném případě absentující) nemohou být pro odůvodnění výběru kaucí dostatečná, neboť neposkytují prostor pro přezkum, zda existovalo v daném momentě důvodné podezření o budoucí nedosažitelnosti podezřelého z přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2015, č. j. 6 As 149/2015 – 18). Z uvedeného důvodu proto soud ve výroku pod bodem I. rozhodl, že žalobcem poukazovaný zásah žalovaného byl nezákonný.

Žalobce se dále domáhal vydání výroku, kterým by soud zavázal žalovaného uhradit mu částku 5.000 Kč, tedy domáhal se vrácení žalovaným od něj vybrané kaucí. K této části žaloby soud uvádí následující.

Podle ust. § 82 s.r.s. platí, že každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu

přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Podle ust. § 87 odst. 1 s.ř.s. platí, že soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.

Podle ust. § 87 odst. 2 s.ř.s. platí, že soud určí rozsudkem, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky, anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Šlo-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, uloží soud tento zákaz nebo příkaz správnímu orgánu, nebo obci, která takový sbor řídí nebo které je takový sbor podřízen.

V části týkající se deklaratorního rozhodování byl žalobce úspěšný, neboť soud určil, že žalovaným provedený zásah byl nezákonný. Žalobce v žalobě dále tvrdil, že nezákonný zásah, resp. jeho důsledky trvají a domáhal se vydání i konstitutivního rozhodnutí ve formě návrhu žalobního petitu, aby soud zavázal žalovaného uhradit mu částku 5.000 Kč (tj. vrátit nezákonně vybranou kauci). Podle ust. § 87 odst. 1 s.ř.s. přitom platí, že soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (neboť se žalobce nedomáhal pouze vydání deklaratorního rozhodnutí) a z ust. § 87 odst. 2 s.ř.s. vyplývá, že podmínkou vydání konstitutivního rozhodnutí je trvání zásahu nebo jeho důsledků, případně hrozba jeho opakování, přičemž soud má pravomoc přikázat žalovanému obnovit stav před zásahem v případě, je-li to možné.

Jak vyplývá ze sdělení Městského úřadu Uherské Hradiště, Odboru dopravních a správních agend ze dne 2. 12. 2015 a ze shora citovaného rozhodnutí o přestupku žalobce, jenž nabylo právní moci dne 10. 6. 2015, došlo k situaci, kdy výrokem pravomocného rozhodnutí správního orgánu bylo mj. určeno, že předmětná kauce bude po nabytí právní moci rozhodnutí podle ust. § 125a odst. 5 zákona o silničním provozu započtena na zaplacení uložené sankce, přičemž k tomuto započtení po nabytí právní moci rozhodnutí došlo.

Zmiňovaným započtením přestal předmětný zákonný zásah trvat (ten spočívá v majetkové újmě žalobce ve výši 5.000 Kč, jejíž zaplacení se žalobou domáhá), netrvaly jeho důsledky, ani nehrozí jeho opakování. Žalobce mohl (ale neučinil tak) brojít proti započtení řádným opravným prostředkem směřujícím proti výrokové části rozhodnutí o přestupku, která stanovila, že vybraná kauce bude započtena na zaplacení uložené pokuty. Nejednalo by se však o přímý prostředek ochrany proti nezákonnému vybrání kauce (nejedná se o případ, kdy by byl soud povinen žalobu odmítnout podle ust. § 85 a § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s.), navíc žalobce v době vydání správního rozhodnutí o přestupku nedisponoval rozsudkem deklarujícím nezákonnost vybrání kauce. Ze sdělení Městského úřadu Uherské Hradiště, Odboru dopravních a správních agend ze dne 2. 12. 2015 vyplývá, že po právní moci rozhodnutí o přestupku došlo k započtení kauce. Jelikož pokuta byla uložena pouze ve výši 4.000 Kč, platí podle ust. § 125a odst. 5 věta pátá, že je-li vybraná kauce vyšší, než uložená pokuta, vrátí se řidiči částka zbývající po započtení kauce na zaplacení uložené pokuty. K vrácení eventuální nespotřebované části kauce je povinen Městský úřad Uherské Hradiště, vrácení kauce žalovaným po vydání rozhodnutí o přestupku již proto není možné.

Soud tedy dospěl k závěru, že ve zbývající části není žaloba důvodná. Pro to, aby rozhodl o všech nárocích, které žalobce v rámci žaloby uplatnil, rozhodl výrokem pod bodem II., že ve zbytku se žaloba zamítá.

VI. Náklady řízení

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Soud zohlednil skutečnost, že podstatou řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, je posoudit, zda zásah, pokyn nebo donucení správního orgánu byl či nebyl nezákonný. V tomto ohledu byl žalobce zcela úspěšný. Důvodný byl do doby započtení a vzniku nároku na vrácení eventuální nespotřebované části kauce i žalobcův návrh na vrácení kauce po žalovaném. Soud proto rozhodl o povinnosti žalovaného zaplatit mu náklady řízení, které se sestávají z odměny původního zástupce žalobce - advokáta za tři úkony právní služby po 3.100 Kč podle ust. § 9 odst. 4 písm. d), § 7 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (příprava a převzetí právního zastoupení, sepsí žaloby, sepsí repliky) a z náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky. Přiznaná náhrada byla zvýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, kterou je povinen odvést původní zástupce žalobce ve výši 2.142 Kč. Žalobci byla též přiznána náhrada cestovného z Prahy (sídlo zástupce žalobce) do Brna a zpět v souvislosti s jednáním u soudu vozidlem zn. Mazda RX-8 v částce 3.027,80 Kč (2 x 207 km při průměrné spotřebě benzínu Natural 95 11,83 l/100 km za použití vyhlášky č. 385/2015 Sb. - náhrada za použití silničního motorového vozidla ve výši 3,80 Kč x 414 km = 1.573,20 Kč a náhrada za spotřebované pohonné hmoty ve výši 29,70 Kč – benzin automobilový 95 okt., při průměrné spotřebě 11,83 l/100 km a délce trasy 2 x 207 km = 1.454,60 Kč). Žalobci byla dále přiznána náhrada ušlého výdělku jeho zástupce z důvodu nařízeného jednání před soudem dne 18. 1. 2016 ve výši 5.000 Kč, neboť tento zástupce doložil dohodu o provedení práce, z níž vyplývá, že dne 18. 1. 2016 měl vést v době od 9. – 12. hodin školení, za což mu náležela odměna ve výši 5.000 Kč. Žalobci byla též přiznána náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč. Celkem přiznaná náhrada nákladů řízení činí částku 22.369,80 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 18. 1. 2016

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu